

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Maria Ghervas
Ion Druță
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea Comercială "Arax-Impex" Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale "Arax-Impex" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte "Moldcell" Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea Mixtă "Moldcell" Societate pe Acțiuni, casată hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2016, SC "Arax-Impex" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM "Moldcell" SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta SC "Arax-Impex" SRL a indicat că la 15 martie 2010 a încheiat cu ÎM "Moldcell" SA Acordul de interconectare directă nr. 5, prin care au fost stabilite condițiile tehnice și comerciale de interconectare a rețelelor proprii de comunicații electronice și prestarea serviciilor de terminare a apelurilor în propriile rețele.

Sușține că la 09 decembrie 2011, a fost semnat Acordul adițional nr. 3 la Acordul de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010, prin care au fost stabilite drepturile și condițiile comerciale privind prestarea reciprocă a serviciului de terminare a apelurilor internaționale în propriile rețele.

Prin scrisorile nr. 4592-05/13 din 15 mai 2013 și nr. 4608-05/13 din 24 mai 2013, ÎM "Moldcell" SA a anunțat SC "Arax-Impex" SRL că începând cu 01 iunie 2013, în mod unilateral nu va mai presta serviciul de terminare în rețeaua sa mobilă a apelurilor originare în afara Republicii Moldova.

Declară că la 29 iulie 2013 a depus cerere de chemare în judecată, solicitând obligarea ÎM "Moldcell" SA să-i restabilească accesul la rețeaua *GSM/3G Moldcell* în scopul efectuării terminației apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova; executarea obligației de furnizare a serviciului de terminare a apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova, care au ca destinație rețeaua *GSM/3G Moldcell*; încasarea din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul său sumei de 31.500 dolari SUA cu titlu de prejudiciu sub formă de venit ratat pentru luna iunie 2013 și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind obligată ÎM "Moldcell" SA să restabilească în adresa SC "Arax-Impex" SRL accesul la rețeaua *GSM/3G Moldcell* în scopul efectuării terminației apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova și să execute obligația de furnizare către SC "Arax-Impex" SRL a serviciului de terminare a apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova, care au ca destinație rețeaua *GSM/3G Moldcell*. A fost încasată din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul SC "Arax-Impex" SRL suma de 31.500 dolari SUA – venitul ratat pentru luna iunie 2013 ce rezultă din neexecutarea Acordului de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010, convertită în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii, 11.851,53 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, 1.500 lei cheltuieli pentru întocmirea Actului de constatare a faptului, 7.341,45 lei cheltuieli de asistență juridică, în total 20.692,98 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, a fost admis apelul declarat de către ÎM "Moldcell" SA, casată hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Iar, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2015, a fost admis recursul declarat de către SC "Arax-Impex" SRL, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 și menținută hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015.

Invocă reclamanta că instanțele de judecată au stabilit că prin Acordul de interconectare directă nr. 5 și Acordul adițional la acesta nr. 3 din 09 decembrie 2011, încheiate între ÎM "Moldcell" SA și SC "Arax-Impex" SRL, părțile și-a asumat obligația privind prestarea în adresa SC "Arax-Impex" SRL a serviciilor de terminare a apelurilor internaționale, iar comportamentul ÎM "Moldcell" SA după data de 01 iunie 2013 este în cauzalitate cu ratarea unui venit, care în împrejurări normale de executare a acestei obligații le-ar fi putut obține, concluzionând că ÎM "Moldcell" SA urmează să-i compenseze SC "Arax-Impex" SRL prejudiciul material sub formă de venit ratat rezultat din neexecutarea obligațiilor prevăzute de respectivele acte juridice.

Afirmă că la 01 decembrie 2015, ÎM "Moldcell" SA a depus cerere în Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, solicitând explicarea dispozitivului hotărârii din 31 martie 2015 în ce privește modul de executare a obligației de restabilire a serviciului de terminare a apelurilor internaționale în rețeaua mobilă Moldcell.

Prin încheierea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2016, a fost admisă cererea ÎM "Moldcell" SA privind explicarea dispozitivului hotărârii din 31 martie 2015 și s-a explicat că obligația de restabilire a accesului la rețeaua *GSM/3G Moldcell*, în scopul efectuării terminației apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova și obligația ÎM "Moldcell" SA de furnizare către SC "Arax-Impex"

SRL a serviciului de terminare a apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova care au ca destinație rețeaua *GSM/3G Moldcell*, se va executa în conformitate cu clauzele Acordului de interconectare nr. 5 din 15 martie 2010 și în condițiile existente la data când ÎM "Moldcell" SA a refuzat să-și execute obligația de furnizare în adresa SC "Arax-Impex" SRL a serviciului de terminare a apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electrice din afara Republicii Moldova care au ca destinație rețeaua *GSM/3G Moldcell*.

Declară că la 21 martie 2016, s-a adresat către ÎM "Moldcell" SA cu reclamația nr. 25, solicitând recuperarea benevolă a prejudiciului material sub formă de venit ratat în urma neexecutării obligațiilor contractuale pentru perioada iulie 2013 – martie 2016, cheltuielilor directe de obținere și întreținere a două garanții bancare pentru anii 2013 – 2014, achitarea dobânzii de întârziere pentru perioada iulie 2013 – aprilie 2016 și repararea prejudiciului moral, în total 2.135.999 dolari SUA, însă prin răspunsul nr. 9460-01 din 04 aprilie 2016, pârâta a refuzat din motiv că litigiul referitor la condițiile Acordului de interconectate nr. 5 din 15 martie 2010 a fost epuizat prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, definitivă și irevocabilă, potrivit căreia a fost admisă acțiunea SC "Arax-Impex" SRL împotriva ÎM "Moldcell" SA privind impunerea executării obligației ce rezultă din Acordul de interconectate nr. 5 din 15 martie 2010 și repararea prejudiciului material.

La 18 aprilie 2016, s-a adresat repetat către ÎM "Moldcell" SA cu reclamația nr. 38, invocând aceleași revendicări, unde prin răspunsul nr. 9601-04/16 din 24 aprilie 2016, ÎM "Moldcell" SA a refuzat făcând referire la faptul că poziția sa la subiectul invocat a fost exprimată prin răspunsul nr. 9460-01 din 04 aprilie 2016.

Consideră reclamanta că pârâta ÎM "Moldcell" SA ilegal și neîntemeiat refuză să-i recupereze prejudiciul material sub formă de venit ratat în urma neexecutării obligațiilor contractuale pentru perioada iulie 2013 – martie 2016, cheltuielile directe de obținere și întreținere a două garanții bancare pentru anii 2013 – 2014, achitarea dobânzii de întârziere pentru perioada iulie 2013 – aprilie 2016 și repararea prejudiciului moral.

Or, prin Acordul de interconectate nr. 5 din 15 martie 2010 și scrisoarea nr. 4126-01/12 din 17 ianuarie 2012, s-a stabilit că ÎM "Moldcell" SA va presta în adresa SC "Arax-Impex" SRL serviciul de terminare a apelurilor internaționale prin 2 fluxuri (canale) E1 destinate traficului internațional, care însumau o cantitate totală de 700.000 minute de apeluri pe lună la prețul de 0,130 dolari SUA pentru 1 minut.

Prețul dat fiind în vigoare până la 01 octombrie 2013, când prin Acordul adițional nr. 4 la Acordul de interconectare nr. 5, părțile au stabilit un nou preț pentru serviciul dat în mărime de 0,14 dolari SUA pentru 1 minut de apel, care este în vigoare până în prezent.

Susține că prin scrisoarea nr. 9241-01/16 din 14 ianuarie 2016, ÎM "Moldcell" SA a notificat SC "Arax-Impex" SRL despre decizia sa de a înceta în mod unilateral Acordul nr. 5 din 15 martie 2010, începând cu 15 martie 2016.

Afirmă că acțiunile ilegale ale ÎM "Moldcell" SA de neexecutare a obligațiilor contractuale prevăzute de Acordul nr. 5 din 15 martie 2010, și anume refuzul de a furniza în adresa SC "Arax-Impex" SRL a serviciului de terminare a apelurilor internaționale au durat pe perioada 01 iunie 2013 – 15 martie 2016, fapt constatat prin actele judecătorești de dispoziție definitive și irevocabile.

Indică că în perioada de referință SC "Arax-Impex" SRL a avut stabilite raporturi contractuale cu o serie de parteneri străini față de care și-a asumat obligații contractuale

de a vinde (furniza) servicii de terminare a apelurilor în rețelele mobile din Republica Moldova, însă din cauza acțiunilor ilegale ale părâtei, a fost în imposibilitate să execute respectivele obligații.

Menționează că în perioada 01 iunie 2013 – 15 martie 2016, SC "Arax-Impex" SRL avea semnate următoarele contracte: Acordul de interconectare nr. 020/191211 din 09 decembrie 2011 cu compania Telecom Media Technology Ltd.; Acordul de prestare reciprocă a serviciilor de telecomunicații din 10 iunie 2013 cu compania AVIS Telecom; Acordul de servicii de telecomunicații nr. XO.LV-88/04.14 din 01 aprilie 2014 cu compania Xotel SIA; Acordul de interconectare nr. 003/201406 din 10 iunie 2014 cu compania Bluecherry Digitel LP și Acordul privind serviciile de telecomunicații din 13 ianuarie 2015 cu compania VR Telecom.

Notează că potrivit clauzelor Acordului de interconectare nr. 020/191211 din 19 decembrie 2011 încheiat cu Telecom Media Technology Ltd, prețul de vânzare a serviciului de terminare a apelurilor cu destinația "rețeaua Moldcell" a constituit în luna iulie 2013 – iunie 2014 – 0,210 dolari SUA pentru 1 minut.

Potrivit clauzelor Acordului de prestare reciprocă a serviciilor de telecomunicații din 10 iunie 2013 încheiat cu AVIS Telecom, prețul de vânzare a serviciului de terminare a apelurilor cu destinația "rețeaua Moldcell" a constituit: în luna iulie 2013 – 0,18 dolari SUA pentru 1 minut; în luna august-septembrie 2013 – 0,210 dolari SUA per minut; luna octombrie 2013 – iunie 2014 – 0,220 dolari SUA per minut; iulie 2014 – 0,270 dolari SUA per minut; august – noiembrie 2014 – 0,245 dolari SUA per minut; decembrie 2014 – aprilie 2015 – 0,270 dolari SUA per minut; mai 2015 – august 2015 – 0,265 dolari SUA per minut; septembrie 2015 – 0,245 dolari SUA per minut; octombrie 2015 – 0,230 dolari SUA per minut; noiembrie 2015 – martie 2016 – 0,225 dolari SUA per minut.

Potrivit Acordului de servicii de telecomunicații nr. XO.LV-88/04.14 din 01 aprilie 2014 încheiat cu compania Xotel SIA, prețul de vânzare a serviciului de terminare a apelurilor cu destinația "rețeaua Moldcell" a constituit: în luna aprilie – iunie 2014 - 0,215 dolari SUA per minut; iulie 2014 – 0,268 dolari SUA per minut; august – noiembrie 2014 – 0,250 dolari SUA per minut; decembrie 2014 – aprilie 2015 – 0,273 dolari SUA per minut; mai – august 2015 – 0,270 dolari SUA per minut; septembrie 2015 – 0,260 dolari SUA per minut; octombrie 2015 – 0,253 dolari SUA per minut; noiembrie 2015 – martie 2016 – 0,240 dolari SUA per minut.

Conform Acordului de interconectare nr. 003/201406 din 10 iunie 2014 încheiat cu compania Bluecherry Digitel LP, prețul de vânzare a serviciului de terminare a apelurilor cu destinația "rețeaua Moldcell" a constituit: în luna iunie 2014 – 0,213 dolari SUA per minut; în iulie 2014 – 0,265 dolari SUA per minut; în august 2014 – noiembrie 2014 – 0,250 dolari SUA per minut; în decembrie 2014 – septembrie 2015 – 0,265 dolari SUA per minut; octombrie 2015 – 0,255 dolari SUA per minut; noiembrie 2015 – decembrie 2015 – 0,250 dolari SUA per minut; ianuarie – martie 2016 – 0,20 dolari SUA per minut.

Conform Acordului privind serviciile de telecomunicații din 13 ianuarie 2015 încheiat cu compania VR Telecom, prețul de vânzare a serviciului de terminare a apelurilor cu destinația "rețeaua Moldcell" a constituit: în ianuarie – august 2015 – 0,270 dolari SUA per minut; septembrie 2015 – 0,265 dolari SUA per minut; octombrie – decembrie 2015 – 0,250 dolari SUA per minut. Toate companiile menționate au decis să înceteze relațiile contractuale cu SC "Arax-Impex" SRL pentru anul 2016.

Sușține că prețul mediu de vânzare a serviciului de terminare a apelurilor cu destinația "rețeaua Moldcell" a constituit: pentru iulie 2013 – 0,180 dolari SUA per

minut; august – septembrie 201 – 0,208 dolari SUA per minut; octombrie 2013 – iunie 2014 – 0,215 dolari SUA pe minut; iulie 2014 – 0,268 dolari SUA per minut; august – noiembrie 2014 – 0,248 dolari SUA per minut; decembrie 2014 – 0,269 dolari SUA per minut; ianuarie – aprilie 2015 – 0,070 dolari SUA per minut; mai – august 2015 – 0,268 dolari SUA per minut; septembrie 2015 – 0,259 dolari SUA per minut; octombrie 2015 – 0,247 dolari SUA per minut; noiembrie – decembrie 2015 – 0,241 dolari SUA per minut; ianuarie – martie 2016 – 0,222 dolari SUA per minut.

Prin urmare, diferența dintre prețul de achiziție prevăzut de Acordul nr. 5 și prețul mediu de vânzare prevăzut de acordurile menționate, constituie pentru iulie 2013 – 0,050 dolari SUA per minut; august – septembrie 2013 – 0,078 dolari SUA per minut; octombrie 2013 – iunie 2014 – 0,075 dolari SUA per minut; iulie 2014 – 0,128 dolari SUA per minut; august – noiembrie 2014 – 0,108 dolari SUA per minut; decembrie 2014 – 0,129 dolari SUA per minut; ianuarie – aprilie 2015 – 0,130 dolari SUA per minut; mai – august 2015 – 0,128 dolari SUA per minut; septembrie 2015 – 0,119 dolari SUA per minut; octombrie 2015 – 0,107 dolari SUA per minut; noiembrie – decembrie 2015 – 0,101 dolari SUA per minut; ianuarie – martie 2016 – 0,082 dolari SUA per minut.

Volumul lunar de servicii nelivrate SC "Arax-Impex" SRL de către ÎM "Moldcell" SA a constituit 700.000 de minute.

Susține că formula de calcul a prejudiciului este următoarea: 700.000 de minute lunar × diferența dintre prețul de achiziție (0,13 dolari SUA și 0,14 dolari SUA) și media prețului de vânzare × la perioada de neexecutare a Acordului nr. 5 din 15 martie 2010.

Reține că respectiva formulă de calcul a fost aplicată de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău în hotărârea din 31 martie 2015, la calcularea prejudiciului material sub formă de venit ratat pentru luna iunie 2013.

Afirmă că prin nerespectarea obligației de a furniza serviciul de terminare a apelurilor internaționale în propria rețea, ÎM "Moldcell" SA a cauzat companiei SC "Arax-Impex" SRL un prejudiciu lunar sub formă de venit ratat după cum urmează: pentru iulie – 2013 – 35.000 dolari SUA; august – septembrie 2013 – 109.200 dolari SUA; octombrie 2013 – februarie 2014 – 262.500 dolari SUA; iunie 2014 – 35.000 dolari SUA; iulie 2014 – 89.367 dolari SUA; august – noiembrie 2014 – 303.332 dolari SUA; decembrie 2014 – 90.533 dolari SUA; ianuarie – aprilie 2015 – 362.600 dolari SUA; mai – august 2015 – 357.000 dolari SUA; septembrie 2015 – 83.125 dolari SUA; octombrie 2015 – 74.900 dolari SUA; noiembrie – decembrie 2015 – 141.750 dolari SUA; ianuarie – februarie 2016 – 114.334 dolari SUA; martie 2016 – 27.773 dolari SUA.

Astfel, în perioada iulie 2013 – martie 2016, SC "Arax-Impex" SRL a suportat un prejudiciu material sub formă de venit ratat cauzat prin acțiunile ilegale ale ÎM "Moldcell" SA în mărime totală de 2.088.573 dolari SUA.

Concomitent, potrivit condițiilor impuse de către ÎM "Moldcell" SA, pentru serviciul de terminare a apelurilor internaționale, SC "Arax-Impex" SRL urma să prezinte pârâtei scrisori de garanție bancară.

În perioadă anilor 2013 – 2014, SC "Arax-Impex" SRL a obținut și a prezentat ÎM "Moldcell" SA două garanții bancare în valoare de 327.600 dolari SUA și respectiv de 294.000 dolari SUA.

Astfel, în temeiul contractului de garanție bancară și credit nr. G-006/2013 din 14 februarie 2013 și contractului de garanție bancară și credit nr. G-017/2014 din 17 aprilie 2014, în beneficiul ÎM "Moldcell" SA au fost eliberate două scrisori de garanție bancară nr. 1-887 din 18 februarie 2013 și nr. 010/02076 din 17 aprilie 2014 și având în vedere că

pârâta nu și-a onorat obligațiile contractuale prevăzute de Acordul nr. 5 din 15 martie 2010, care au fost acoperite de respectivele garanții bancare, SC "Arax-Impex" SRL a suportat cheltuieli inutile și irecuperabile (prejudiciu efectiv) de obținere și întreținere a celor două garanții bancare sub formă de plăți bancare în sumă totală de 25.282 dolari SUA, fapt ce se confirmă prin certificatul nr. 010/00841 din 25 martie 2016 eliberat de către instituția bancară.

Referitor la dobânda de întârziere, aceasta a fost calculată pentru perioada în care ÎM "Moldcell" SA nu și-a executat obligațiile contractuale prevăzute de Acordul nr. 5 din 15 martie 2010 până la momentul înaintării prezentei acțiuni, reieșind din suma totală a venitului ratat pentru perioada 01 iulie 2013 – 15 martie 2016 și respectiv rata de bază a BNM.

Indică că pentru calcularea dobânzii de întârziere s-a aplicat 9% peste rata de refinanțarea, iar potrivit informației publicată pe pagina web a BNM www.bnm.org în perioada: 01 iulie 2013 – 11 decembrie 2014 rata de bază a fost de 3,5 %; 12 decembrie 2014 – 29 decembrie 2014 - 4,5%; 30 decembrie 2014 – 28 ianuarie 2015 – 6,5%; 29 ianuarie 2015 - 17 februarie 2015 – 6,5%; 18 februarie 2015 - 27 mai 2015 – 13,5%; 28 mai 2015 - 24 iunie 2015 - 14,5%; 25 iunie 2015 – 29 iulie 2015 – 15,5%; 30 iulie 2015 – 01 septembrie 2015 – 15,5%; 02 septembrie 2015 – 24 februarie 2016 – 19,5%; 25 februarie 2016 – 31 martie 2016 – 19% și 01 aprilie 2016 – 30 aprilie 2016 – 17%.

Astfel, pentru perioada 01 iulie 2013 – 30 aprilie 2016, ce cuprinde 1035 de zile de întârziere, la un sold cumulativ al datoriei de 2.088.574 dolari SUA, dobânda de întârziere constituie 631.630 dolari SUA.

Totodată, susține reclamanta că prin acțiunile ilicite ale ÎM "Moldcell" SA a fost grav perturbat managementul întreprinderii prin imposibilitatea executării angajamentelor asumate prin contractele semnate cu partenerii săi străini, în așa mod pierzându-și credibilitatea și reputația de partener de nădejde pe o piață foarte dinamică.

Mai mult ca atât, ÎM "Moldcell" SA prin comportamentul său ilegal a adus atingeri reputației și prestigiului SC "Arax-Impex" SRL atât pe piața internă, cât și pe cea externă prin cea i-a cauza un prejudiciu moral pe care îl estimează în mărime de 200.000 dolari SUA.

Cere SC "Arax-Impex" SRL încasarea din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul său sumei de 2.088.573 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material sub formă de venit ratat ce rezultă din neexecutarea obligațiilor Acordului de interconectare nr. 5 din 15 martie 2010; 25.282 dolari SUA cu titlu de cheltuieli (prejudiciul efectiv) suportate pentru obținerea și întreținerea garanțiilor bancare potrivit contractelor de garanție bancară și credit nr. G-006/2013 din 14 februarie 2013 și nr. G-017/2014 din 17 aprilie 2014; 631.630 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 01 iulie 2013 – 30 aprilie 2016; 200.000 dolari SUA cu titlu de prejudiciu moral, precum și 103.113,80 lei cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă în parte, fiind încasată din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul SC "Arax-Impex" SRL suma de 2.088.573 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material sub formă de venit ratat ce rezultă din neexecutarea obligațiilor Acordului de interconectare nr. 5 din 15 martie 2010 și 25.282 dolari SUA cu titlu de prejudiciu efectiv suportat pentru obținerea și întreținerea garanțiilor bancare, în total 2.113.855 dolari SUA, convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii. A fost încasată din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul SC "Arax-Impex" SRL suma

de 50.000 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, 9000 lei cheltuieli pentru plata serviciilor de traducere a înscrisurilor și 44.113,80 lei cheltuieli de asistență juridică, în total 103.113,80 lei. În rest, acțiunea în partea încasării dobânzii de întârziere și reparării prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de către ÎM "Moldcell" SA, casată hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiată.

La 15 august 2017, SC "Arax-Impex" SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016.

În susținerea recursului SC "Arax-Impex" SRL a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, interpretând și aplicând eronat normele de drept material.

Declară că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, definitivă și irevocabilă, s-a constatat cu certitudine faptul că ÎM "Moldcell" SA și-a încălcat obligațiile asumate prin Acordul de interconectare nr. 5 din 15 martie 2010, însă cu toate acestea a pronunțat o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii, absolvind în așa mod pe intimata-pârâtă de orice răspundere civilă pentru neexecutarea obligațiilor contractuale.

Afirmă că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 123 CPC, concluzionând că odată cu pronunțarea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015 SC "Arax-Impex" SRL nu mai era în drept să repună în discuție o problemă de drept tranșată anterior în favoarea sa.

La fel, susține recurenta că este eronată concluzia instanței de apel precum că volumul de servicii de 700.000 de minute lunar nu reprezintă în mod imperativ o bază de evaluare a venitului ratat, dat fiind faptul că modul de estimare a prejudiciului material sub formă de venit ratat a fost stabilit prin hotărârea judecătorească din 31 martie 2015, definitivă și irevocabilă, care presupune înmulțirea diferenței dintre prețul de achiziție și cel de vânzare care urma să fie oferit de către ÎM "Moldcell" SA companiei "Arax-Impex" SRL.

Or, formula de calculare a venitului ratat suportat de către SC "Arax-Impex" SRL nu poate fi supusă unor revizuri de către instanța de apel prin prisma art. 123 CPC.

De asemenea, indică recurenta că la actele cauzei se atestă oferta de referință pentru interconectare a ÎM "Moldcell" SA, prin care se confirmă că intimata s-a obligat să furnizeze oricărui furnizor – solicitant un volum de 350.000 de minute internaționale pentru 1 flux (canal) de interconectare, la caz, SC "Arax-Impex" SRL avea 2 fluxuri ce corespunde unui volum de 700.000 de minute pe lună.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 a fost expediată în adresa SC "Arax-Impex" SRL la 10 iulie 2017 (f.d.169, vol. III), însă lipsesc date (aviz de recepție) când a fost recepționată de către recurentă.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SC "Arax-Impex" SRL la 15 august 2017 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 12 septembrie 2017, în adresa intimă ÎM "Moldcell" SA a fost expediată copia recursului declarat de către SC "Arax-Impex" SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 07 octombrie 2017, intimata ÎM "Moldcell" SA a depus referință, solicitând să fie considerat ca inadmisibil recursul declarat de către SC "Arax-Impex" SRL, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Declară că valoarea de 700.000 de minute pe lună reprezintă capacitatea tehnică a 2 fluxuri pentru interconectare de tip E1, care stau la baza formulei de calcul a garanției bancare prevăzută de oferta de referință pe care ÎM "Moldcell" SA este în drept să o pretindă de la oricare furnizor de servicii care solicită dreptul de terminare a apelurilor în rețeaua Moldcell.

Susține că constatările din hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2013 privind încasarea venitului ratat în luna iunie 2013 nu au puterea lucrului judecat, cu degrevările de probațiune în privința pretențiilor noi formulate de către SC "Arax-Impex" SRL.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017, recursul declarat de către SC "Arax-Impex" SRL a fost considerat admisibil.

Reieșind din prevederile art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 14 alin. (1) și (2) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitului ratat).

Potrivit art. 610 alin. (1) – (3) Cod civil, despăgubirea pe care o datorează debitorul pentru neexecutare cuprinde atât prejudiciul efectiv cauzat creditorului, cât și venitul ratat. Ratat se consideră venitul care ar fi fost posibil în condițiile unui comportament normal din partea autorului prejudiciului în împrejurări normale. Este reparabil prejudiciul care reprezintă efectul (direct) al neexecutării.

Iar, prin prisma prevederilor art. 611 Cod civil, la determinarea întinderii prejudiciului se ține cont de interesul pe care creditorul îl avea în executarea corespunzătoare a obligației. Determinante pentru această estimare sunt locul și timpul prevăzute pentru executarea obligațiilor contractuale.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că recurenta-reclamantă SC "Arax-Impex" SRL, adresându-se în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată împotriva ÎM "Moldcell" SA a solicitat admiterea a patru pretenții distincte, și anume: încasarea sumei de 2.088.573 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material sub formă de venit ratat ce rezultă din neexecutarea obligațiilor Acordului de interconectare nr. 5 din 15 martie 2010; 25.282 dolari SUA cu titlu de cheltuieli (prejudiciul efectiv) suportate pentru obținerea și întreținerea garanțiilor bancare potrivit contractelor de garanție bancară și credit nr. G-006/2013 din 14 februarie 2013 și nr. G-017/2014 din 17 aprilie 2014; 631.630 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 01 iulie 2013 – 30 aprilie 2016 și 200.000 dolari SUA cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016, două pretenții au fost admise integral, fiind încasată din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul SC "Arax-Impex" SRL suma de 2.088.573 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material sub formă de venit ratat ce rezultă din neexecutarea obligațiilor Acordului de interconectare nr. 5 din 15 martie 2010 și 25.282 dolari SUA cu titlu de prejudiciu efectiv suportat pentru obținerea și întreținerea garanțiilor bancare, în total 2.113.855 dolari SUA, convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii, în rest, pretențiile privind repararea prejudiciului moral și încasarea dobânzii de întârziere au fost respinse ca neîntemeiate.

Întru motivarea soluției în cauză prima instanță a invocat prevederile art. 123 CPC cu referire la hotărârea irevocabilă a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, pronunțată anterior între aceleași părți, și anume, la 31 martie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de către ÎM "Moldcell" SA, casată hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii ca neântemeiată.

Instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că SC "Arax-Impex" SRL nu este în drept să repună în discuție o problemă de drept tranșată definitiv și irevocabil de către o altă instanță în favoarea sa în litigiul împotriva ÎM "Moldcell" SA privind impunerea executării obligației și repararea prejudiciilor. La cazul speței fiind opozabilă hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2015, numai în sensul obligării intimatei-pârte să restabilească în adresa SC "Arax-Impex" SRL accesul la rețeaua *GSM/3G Moldcell*.

A notat instanța de apel că deși în virtutea hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, pentru luna iunie 2013 s-a aplicat formula de calcul a venitului ratat – 700.000 de minute lunar înmulțită la diferența dintre prețul de achiziție și media prețului de vânzare înmulțită la perioada de neexecutare a Acordului de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010, totuși respectivul act juridic nu prevede în mod imperativ o bază de evaluare a venitului ratat, deoarece 700.000 de minute lunar nu constituie o valoare de evaluare a venitului luat în ansamblu, dar reprezintă o valoare a garanției pe care SC "Arax-Impex" SRL urma să o depună în contul companiei ÎM "Moldcell" SA pentru dreptul de a termina apelurile în rețeaua de telefonie mobilă a acestuia.

Cu atât mai mult, valoarea de 700.000 minute lunar reprezintă capacitatea a 2 fluxuri (canale) pentru interconectare de tip E1 destinate traficului internațional, care stau la baza formulei de calcul a garanției bancare prevăzută de oferta de referință și care ÎM

”Moldcell” SA este în drept să o pretindă de la orice furnizor de servicii care solicită dreptul de terminare a apelurilor în rețeaua Moldcell.

De asemenea, instanța de apel a considerat că este neîntemeiată cerința SC ”Arax-Impex” SRL privind încasarea din contul ÎM ”Moldcell” SA sumei de 25.282 dolari SUA cu titlu de cheltuieli (prejudiciu efectiv) suportate pentru obținerea și întreținerea garanțiilor bancare potrivit contractelor de garanție bancară și credit nr. G-006/2013 din 14 februarie 2013 și nr. G-017/2014 din 17 aprilie 2014, or, acestea se referă la activitatea de antreprenariat, desfășurată de către SC ”Arax-Impex” SRL în mod independent din propria inițiativă, pe riscul său propriu și sub răspundere patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Cu atât mai mult, că garanția bancară menționată a fost solicitată de către SC ”Arax-Impex” SRL de la instituția bancară din proprie inițiativă, dar nu ca urmare a unor condiții impuse de către ÎM ”Moldcell” SA.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând soluțiile date în prezentul litigiu de către instanțele de judecată, reține următoarele.

Potrivit Acordului de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010, cu modificările și completările operate prin Acordurile adiționale nr. 1 din 10 mai 2010, nr. 2 din 18 februarie 2011, nr. 3 și nr. 3.1 din 09 decembrie 2011, nr. 4 din 01 octombrie 2013, nr. 5 din 25 august 2015 și nr. 6 din 18 decembrie 2015 (f.d. 30-43, vol. I), ÎM ”Moldcell” SA a prestat în adresa SC ”Arax-Impex” SRL servicii de terminare a apelurilor internaționale prin 2 fluxuri (canale) E1 (CIC 34-63/65-95) până la 01 iunie 2013, însă ulterior în mod unilateral a întrerupt furnizarea acestor servicii.

Drept urmare, la 29 iulie 2013, SC ”Arax-Impex” SRL s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată împotriva ÎM ”Moldcell” SA, solicitând obligarea ÎM ”Moldcell” SA să-i restabilească accesul la rețeaua *GSM/3G Moldcell* în scopul efectuării terminației apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova; executarea obligației de furnizare a serviciului de terminare a apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova, care au ca destinație rețeaua *GSM/3G Moldcell*, cu încasarea din contul ÎM ”Moldcell” SA în beneficiul său sumei de 31.500 dolari SUA cu titlu de prejudiciu sub formă de venit ratat pentru luna iunie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2013, acțiunea a fost admisă, fiind obligată ÎM ”Moldcell” SA să restabilească în adresa SC ”Arax-Impex” SRL accesul la rețeaua *GSM/3G Moldcell* în scopul efectuării terminației apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova și să execute obligația de furnizare către SC ”Arax-Impex” SRL a serviciului de terminare a apelurilor inițiate într-o rețea de comunicații electronice din afara Republicii Moldova, care au ca destinație rețeaua *GSM/3G Moldcell*, cu încasarea din contul ÎM ”Moldcell” SA în beneficiul SC ”Arax-Impex” SRL sumei de 31.500 dolari SUA – venitul ratat pentru luna iunie 2013 ce rezultă din neexecutarea Acordului de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010.

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, definitivă și irevocabilă, s-a stabilit cu certitudine că ÎM ”Moldcell” SA în mod unilateral a limitat pe SC ”Arax-Impex” SRL în drepturile prevăzute de Acordul de interconectare direct nr. 5 din 15 martie 2010, cu toate completările și modificările ulterioare, prin

refuzul ilegal de a-și onora în continuare obligația de recepționare și terminare în rețeaua sa mobilă a apelurilor originare peste hotarele Republicii Moldova.

Concomitent, s-a mai constatat prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, că SC "Arax-Impex" SRL în baza contractului nr. 020/191211 din 19 decembrie 2011 oferea companiei "Telecom Media Technology Ltd." (Noua Zeelandă) servicii de terminare a traficului în rețelele naționale a apelurilor colectate de către ultima, care la rândul său achita SC "Arax-Impex" SRL prețul de 0,175 dolari SUA pentru 1 minut de apel.

În acest sens, a stabilit instanța de judecată prin hotărârea nominalizată că baza de calcul a venitului ratat de către SC "Arax-Impex" SRL pentru *luna iunie 2013* în sumă de 31.500 dolari SUA, constituie diferența dintre prețul de achiziție (0,13 dolari SUA) și prețul de vânzare (0,175 dolari SUA) în mărime de 0,045 dolari SUA pentru 1 minut de apel înmulțită la volumul total lunar disponibil de 700.000 de minute.

Urmare, SC "Arax-Impex" SRL s-a adresat cu prezenta acțiune solicitând încasarea din contul ÎM "Moldcell" SA în beneficiul său sumei de 2.088.573 dolari SUA cu titlu de venit ratat pentru perioada *01 iulie 2013 – 15 martie 2016*, dat fiind faptul că în această perioadă recurenta avea stabilite raporturi contractuale cu o serie de parteneri străini față de care și-a asumat obligațiuni de a le furniza (vinde) acestora servicii de terminare a apelurilor lor în rețelele mobile din Republica Moldova, și anume: în baza Acordului de interconectare nr. 020/191211 din 09 decembrie 2011 cu compania Telecom Media Technology Ltd.; Acordului de prestare reciprocă a serviciilor de telecomunicații din 10 iunie 2013 cu compania AVIS Telecom; Acordului de servicii de telecomunicații nr. XO.LV-88/04.14 din 01 aprilie 2014 cu compania Xotel SIA; Acordului de interconectare nr. 003/201406 din 10 iunie 2014 cu compania Bluecherry Digitel LP și Acordului privind serviciile de telecomunicații din 13 ianuarie 2015 cu compania VR Telecom, însă din cauza refuzului intimitei ÎM "Moldcell" SA de ai furniza SC "Arax-Impex" SRL serviciul de terminare a apelurilor internaționale, ultima a fost în imposibilitate de a-și executa obligațiile contractuale pe care și le-a asumat față de partenerii săi.

Se reține că la aprecierea prejudiciului solicitat de către recurenta-reclamantă SC "Arax-Impex" SRL sub formă de venit ratat, prima instanță a folosit aceeași formulă de calcul ca și cea aplicată în hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2015, și anume: 700.000 de minute lunar înmulțită la diferența dintre prețul de achiziție și media prețului de vânzare înmulțită la perioada de neexecutare a Acordului de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010, adică până la data încetării respectivului Acord – 15 martie 2016 (f.d. 102, vol. II).

Totodată, a fost ignorat faptul că până la perioada de neexecutare a Acordului de interconectare directă nr. 5 din 15 martie 2010, SC "Arax-Impex" SRL nu tot timpul a realizat valoarea respectivă de 700.000 de minute lunar și la același preț, concomitent modificându-se și prețul de vânzare al acestor servicii partenerilor săi în contractele încheiate ulterior.

Astfel, în perioada *ianuarie 2013* volumul apelurilor internaționale tranzitate de către SC "Arax-Impex" SRL a constituit 693.004 de minute la tariful de 0,130 dolari SUA; *februarie 2013* – 435.437,47 de minute; *martie 2013* - 531.268,88 de minute; *aprilie 2013* – 375.721,27 de minute; *mai 2013* – 8.3 de minute; *iunie 2013* – 24.48 de minute.

În acest sens, este evident faptul că în perioada de referință volumul de minute oferite de către ÎM "Moldcell" SA la solicitare companiei SC "Arax-Impex" SRL nu era constant - 700.000 de minute lunar, de asemenea și prețul de achiziție al acestor minute diferă pe parcursul perioadei de referință, ceea ce creează divergențe la stabilirea prejudiciului pretins sub formă de venit ratat pentru a fi reparat.

Totodată, fără a da apreciere suportului probatoriu al cauzei și fără a-și motiva soluția prin prisma prevederilor relevante a legislației în domeniu, instanța de apel a respins acțiunea integral.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel nu a elucidat cu certitudine toate circumstanțele cauzei, or, pentru soluționarea justă și obiectivă a prezentei spețe era necesară concluzia unui specialist calificat în domeniu care să efectueze o analiză și apreciere corectă a metodei de calcul a prejudiciului sub formă de venit ratat, luând ca bază practica comercială între alți prestatori (operatori) de astfel de servicii; media pe țară la ce preț au fost vândute astfel de servicii comparativ cu alți agenți economici etc.

Afară de aceasta, instanța de apel nu s-a expus nici în privința faptului din ce cauză după stoparea serviciului de terminare a traficului internațional în rețeaua Moldcell - 01 iunie 2013, SC "Arax-Impex" SRL în perioada 01 iunie 2013 – 15 martie 2016 a încheiat contracte cu agenții economici: Telecom Media Technology Ltd. (Acordul de interconectare nr. 020/191211 din 09 decembrie 2011); AVIS Telecom (Acordul de prestare reciprocă a serviciilor de telecomunicații din 10 iunie 2013); Xotel SIA (Acordul de servicii de telecomunicații nr. XO.LV-88/04.14 din 01 aprilie 2014); Bluecherry Digitel LP (Acordul de interconectare nr. 003/201406 din 10 iunie 2014) și VR Telecom (Acordul privind serviciile de telecomunicații din 13 ianuarie 2015), nefiind sigură că î-și va executa obligațiile contractuale față de acestea, lipsind practic obiectul obligațiilor contractuale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și reiterând lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță (art. 432 alin. 3 lit. d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SC "Arax-Impex" SRL, casa decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială "Arax-Impex" Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale "Arax-Impex" Societate

cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte ”Moldcell” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și încasarea dobânzii de întârziere, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță

Mariana Pitic

Luiza Gafton